

Ako vybrať energeticky úsporné opatrenia

Prípadová štúdia – program Zlepšovanie energetickej
hospodárnosti budov

Mgr. Zuzana Behříková, programová manažérka EkoFond, n.f.
Konferencia Energetická efektívnosť – vec verejná, SIEA, máj 2012

*EkoFond je oficiálnou súčasťou kampane Európskej komisie **Trvalo udržateľná energia v Európe.***

Ekofond has been endorsed by the European Commission's Sustainable Energy Europe Campaign as an Official Partner.

Grantový program „Zlepšovanie energetickej hospodárnosti budov“

- Program vyhlásený v rokoch 2008 – 2011;
- Poskytovanie nenávratných finančných prostriedkov na:
 - výmenu okien,
 - zateplenie obvodového plášťa a strechy;
 - hydraulické vyregulovanie a termostaticizáciu;
- Program určený pre nevýrobné a verejné budovy, bytové a rodinné domy s rokom výstavby do roku 1984, ktoré majú energetickú spotrebu v oblasti vykurovania na báze zemného plynu.
- Podmienkou poskytnutia podpory je zrealizovanie diela výhradne s použitím certifikovaného systému zateplovania.
- Realizácia energetických opatrení v logickej následnosti.
- **Cieľ programu: dosiahnuť reálne úspory energie v podporených projektoch.**

Trojstupňový proces navrhnutý tak, aby sa predišlo subjektívnemu hodnoteniu:

1. Hodnotenie kompletnosti a oprávnenosti predložených žiadostí realizuje **EkoFond, n.f.** Na ďalšie hodnotenie postupujú len žiadosti, ktoré naplnili formálne kritériá v zmysle podmienok.
2. Obsahovú kvalitu projektu posudzuje na základe vopred zverejnených podmienok **Poradný výbor** zložený z nezávislých expertov. Poradný výbor odporúča projekty na podporu/zamietnutie.
3. **Správna rada** fondu, ako najvyšší rozhodovací orgán, vykoná finálne rozhodnutie na základe odporúčania Poradného výboru.

Predložené žiadosti

Počas šestnástich kôl bolo prijatých **343 žiadostí** a podporených **110 projektov** celkovou sumou vo výške **3 785 311 €** .

Rok	Počet prijatých žiadostí	Počet zamietnutých žiadostí	Počet žiadostí, ktoré nenaplnili formálne náležitosti alebo boli vrátené na doplnenie	Počet schválených žiadostí	Celková pridelená čiastka
2008	45	15	12	13	629 034,55 €
2009	38	14	8	17	752 382,84 €
2010	99	36	12	33	633 360,55 €
2011	161	111	25	47	1 770 533,00 €
Spolu	343	176	57	110	3 785 310,94 €

Celková úspešnosť podaných žiadostí bola 39,41%.

Kritériá, ktoré hodnotil Poradný výbor

1. Obsahová kvalita predkladaného projektu

- a. Zrozumiteľnosť
- b. Konkrétnosť
- c. Reálnosť rozpočtu

2. Technické a ekonomické údaje o projekte

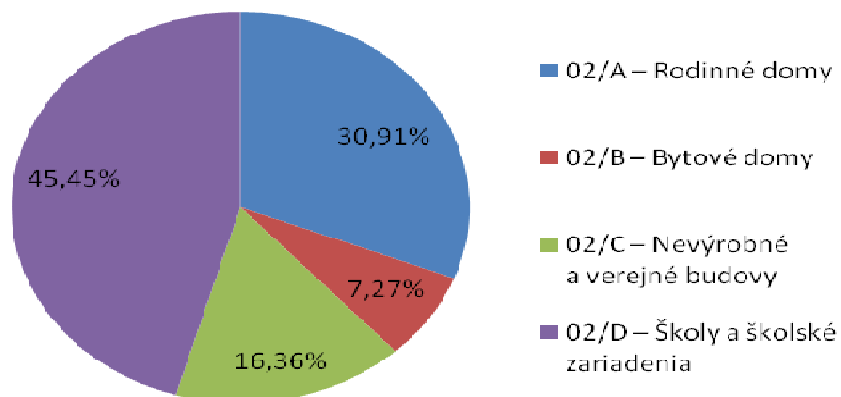
- a. Predpokladané zníženie potreby tepla na vykurovanie
- b. Tepelnotechnické parametre (podľa STN 730540 – 2:2002)
- c. Predpokladaná energetická trieda na vykurovanie podľa Vyhlášky 311/2009 (príloha č.3, písmeno A)
- d. Predpokladaná ekonomická návratnosť
- e. Komplexnosť riešenia

Najčastejším dôvodom zamietnutia žiadostí bola nízka kvalita doručených žiadostí z týchto dôvodov:

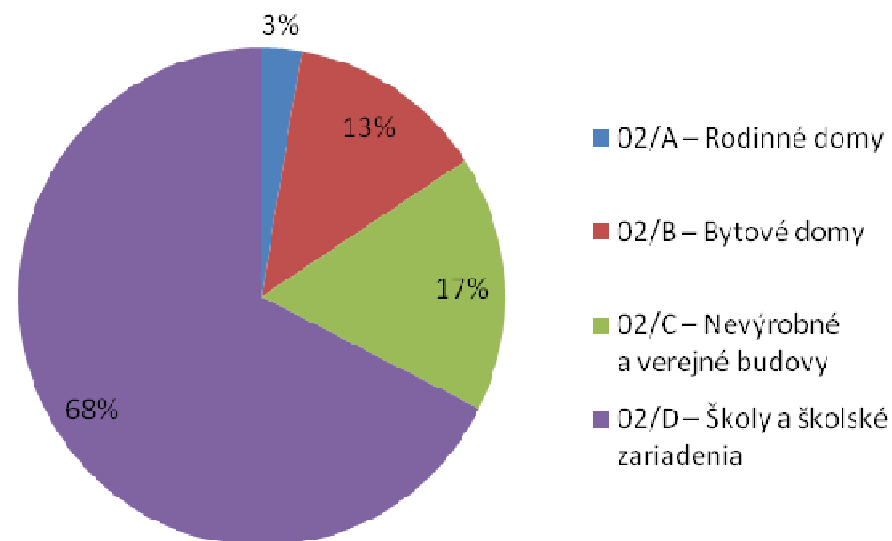
- odborní spracovatelia projektovej dokumentácie často nevenovali dostatočnú pozornosť vyhláseným podmienkam poskytnutia podpory;
- nízka úroveň vypracovania dokumentácie samotnými projektantmi (nerešpektovanie noriem, povrchné spracovanie);
- nadhodnotený rozpočet projektu;
- umelo pripravené projekty pre budovy, kde nebola reálna potreba takéhoto opatrenia, príp. požadované opatrenia neboli v logickej následnosti;
- žiadatelia veľaokrát podávali do EkoFondu projekty pôvodne podané v rámci schém Európskych operačných programov bez zmeny v zmysle jeho podmienok;
- žiadosti boli zároveň často vypracované vo veľmi krátkom čase (v rozsahu jedného alebo dvoch týždňov), čo rovnako negatívne ovplyvnilo ich kvalitu.

Podprogram	Pôvodne schválená suma	Rozdeľená suma	Počet prijatých žiadostí	Počet schválených žiadostí	Percentuálna úspešnosť žiadateľov
A – Rodinné domy	199 582	99 548	60	34	56,67
B – Bytové domy	497 909	497 909	16	8	50
C – Nevýrobné a verejné budovy	1 204 448	629 033	113	18	15,93
D – Školy a školské zariadenia	1 883 372	2 558 820	154	50	32,47
Spolu	3 785 311	3 785 311	343	110	

Pomer podporených projektov

Pomer rozdelených financií

Názov a číslo podprogramu	Počet schválených žiadostí	Predpokladaný počet ušetrených kWh/rok	Počet predpokladaných ušetrených kWh/rok na jeden projekt	Percentuálny podiel na celkových dosiahnutých úsporách
A - Rodinné domy	34	727 988,25	21 411	5,74%
B - Bytové domy	8	2 238 398,00	279 799	17,66%
C - Nevýrobné a verejné budovy	18	2 123 385,96	117 965	16,75%
D - Školy a školské zariadenia	50	7 586 944,27	151 738	59,85%
Spolu/Priemer	110	12 676 716,48	115 242,88	

- Príspevok EkoFondu na jednu predpokladanú ušetrenú kWh/rok bol v priemere **0,30 €**.
- Príspevok EkoFondu tvoril **priemerne 31 % z celkových nákladov na realizáciu**.
- **V podporených projektoch bolo/bude zrealizované:**
 - výmena okien s celkovou plochou **16 692,22 m²**;
 - zateplených **103 396 m²** obvodového plášťa a strechy.
- Z výsledkov projektov priamo alebo nepriamo benefituje **149 220 osôb**.
- V rámci doteraz zrealizovaných a ukončených projektov (47) **sa už podarilo dosiahnuť reálne úspory vo výške 3 567 155 kWh/r (12,84 TJ/r)**. V najbližších dvoch rokoch očakávame po zrealizovaní ostatných doteraz schválených projektov celkovú ročnú energetickú úsporu vo výške **5 638 880 kWh (20,30 TJ)**.

Príklad – Domov dôchodcov Banská Štiavnica

Žiadateľ	Domov Márie, Banská Štiavnica
Názov projektu	Obnova Domova Márie (Domov sociálnych služieb a domov dôchodcov)
Požadovaná suma	101 730,73 €
Žiadosť schválená	72 297,62 €
Podporené energetické opatrenia	Zateplenie, výmena okien, hydraulické vyregulovanie sústavy

Príklad – Domov dôchodcov Banská Štiavnica

	Predpokladané úspory	Reálne úspory
Energetická trieda na vykurovanie	B	B
Úspory energie v kWh/ rok	249 033	230 000
%	67	62

Žiadosť podaná dňa	30. 9. 2008
Žiadosť schválená dňa	14. 11. 2008
Realizácia opatrenia	07/2009 – 09/2010
Prvá splátka vo výške 70% vyplatená	12/2010
Druhá splátka vo výške 30% vyplatená	03/2012

Príklad – základná škola Liptovská Teplička

Žiadateľ	Obec Liptovská Teplička
Názov projektu	Zateplenie objektu základnej školy
Požadovaná suma	11 653,75 €
Schválená suma	11 653,75 €
Podporené energetické opatrenia	Zateplenie obvodového plášťa

Príklad – základná škola Liptovská Teplička

	Predpo- kladané úspory	Reálne úspory
Energetická trieda na vykurovanie	C	C
Úspory energie v kWh/ rok	142 087	78 486,73
%	53	38,07

Žiadosť podaná dňa	3. 3. 2010
Žiadosť schválená dňa	29. 4. 2010
Realizácia opatrenia	05/2010 – 11/2010
Prvá splátka vo výške 70% vyplatená	12/2010
Druhá splátka vo výške 30% vyplatená	03/2012

Príklad – základná škola Cabaj – Čápor

Žiadateľ	Obec Cabaj – Čápor
Názov projektu	Zateplenie stien a výmena okien budovy ZŠ J.Domastu
Požadovaná suma	43 977,44 €
Žiadosť schválená	43 049,40 €
Podporené energetické opatrenia	Zateplenie obvodového plášťa a výmena okien

Príklad – základná škola Cabaj – Čápor

	Predpo- kladané úspory	Reálne úspory
Energetická trieda na vykurovanie	D	C
Úspory energie v kWh/ rok	86 577	63 215
%	63	46

Žiadosť podaná dňa	25. 9. 2009
Žiadosť schválená dňa	27. 11. 2009
Realizácia opatrenia	1. 12. 2009 - 30. 9. 2010
Prvá splátka vo výške 70% vyplatená	5. 10. 2010
Druhá splátka vo výške 30% vyplatená	21. 10. 2011

Pred rekonštrukciou

Po rekonštrukcii

Reálne výsledky – prečo nie sú vždy dosiahnuté predpokladané úspory?

- **Tepelnotechnické posúdenie navrhovaných projektov**, na základe ktorého sú špecifikované predpokladané úspory, **je spracované podľa STN 73 0540 a vyhlášky MVRR č.311/2009 Z. z.** (Tieto boli špecifikované ako rozdiel potreby tepla na vykurovanie pred realizáciou a po realizácii projektu.)
- Jedná sa o údaj, ktorý však nezohľadňuje **skutočný spôsob prevádzkovania a reálnu spotrebu energie na vykurovanie pred realizáciou projektu.** (Táto hodnota býva častokrát podstatne nižšia ako vypočítaná potreba tepla na vykurovanie. Úspory sú modelovo vyčísľované podľa hodnôt vyplývajúcich z hodnotenia podľa uvedenej vyhlášky, čiže v teoretickej podobe.)
- **Pri hodnotení po roku od ukončenia realizácie sa vyčísľujú úspory ako rozdiel skutočných spotrieb energie pred realizáciou projektu a po ňom.**
- Na dosiahnutie pomenovaných úspor má často vplyv aj **dlhšie vykurovacie obdobie** v daných klimatických podmienkach, ako aj **zmena vo využívaní objektov po ich rekonštrukcii** (zvýšené využívanie).

- Priebežne vyhodnocujeme priebeh a výsledky programu a prispôsobujeme ich potrebám cieľovej skupiny a aktuálnym normám:
 - Zavedenie **povinných konzultácií** pred podaním projektu s cieľom vysvetliť priamo žiadateľom (starostom, riaditeľom škôl) čo ich čaká, ak sa rozhodnú podať projekt, prejsť si, či budova spĺňa všetky formálne kritériá na zapojenie do programu a poskytnúť im odborné poradenstvo.
 - Zvýšenie **dôrazu na informovanie projektantov** o cieľoch programu (reálne úspory).
 - **Zvýšenie rozsahu podpory energetických opatrení** (od zateplenia obvodového plášťa až po kompletne zateplenie – plášť, strecha, stropy nad nevykurovanými priestormi)
 - Úprava **výšky finančnej podpory** podľa reálnej situácie na trhu.
 - Úprava **hodnotiacich kritérií** tak, aby bola zohľadnená aj reálna prevádzka budovy pred realizáciou energetického opatrenia, nielen teoretické výpočty.

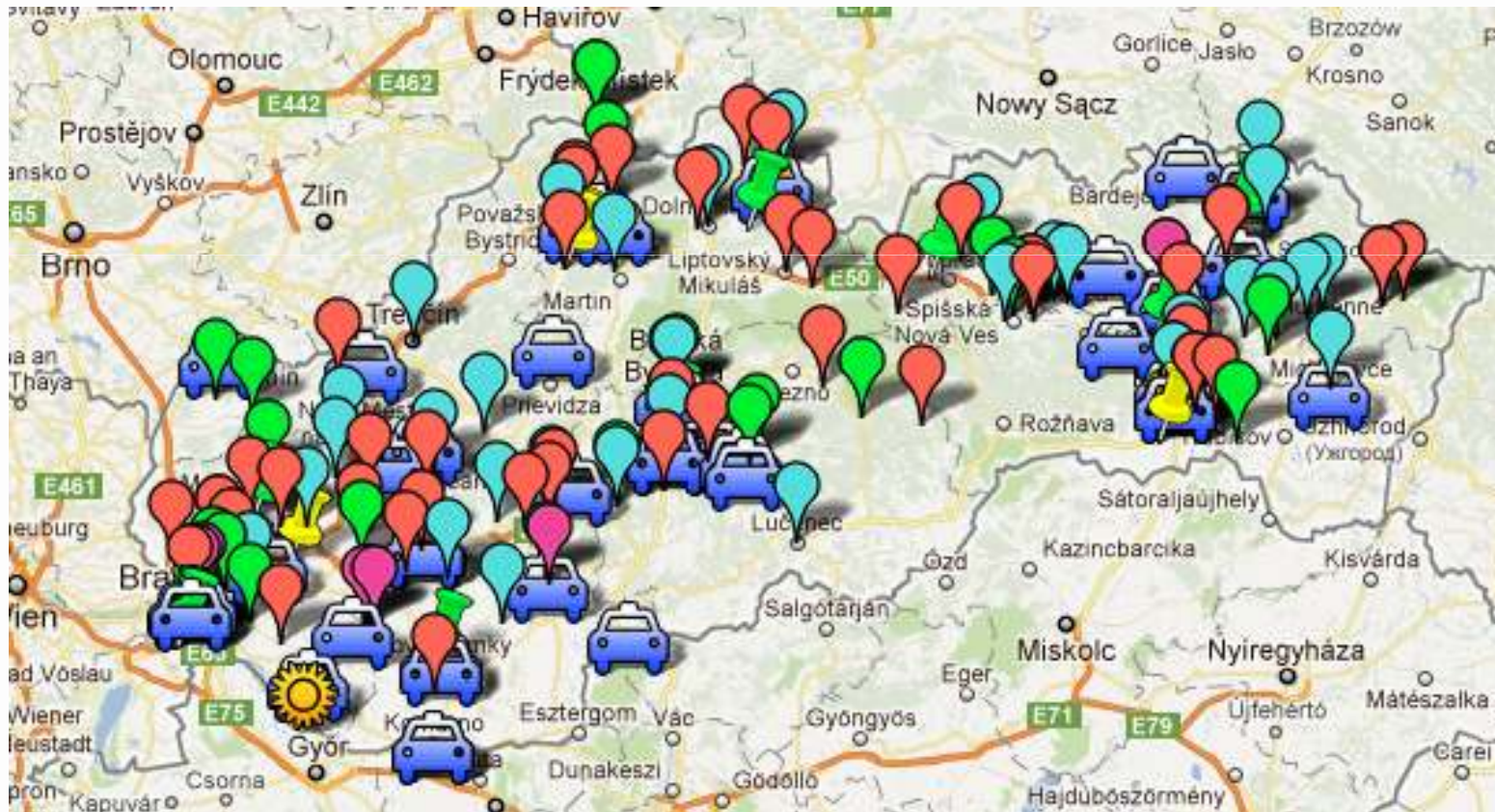

Výnimočnosť grantov od EkoFondu

- Stabilný a pravidelne dopĺňaný rozpočet zo strany SPP;
- Pravidelne sa opakujúce uzávierky s vopred zverejneným harmonogramom;
- Nízka administratívna náročnosť s vysokou podporou zo strany EkoFondu;
- Transparentný proces výberu projektov na podporu;
- Poskytovanie nenávratných finančných prostriedkov (nie úverov);
- Dôraz na výsledky – sledovanie konkrétnych úspor v projekte;
- Aktívny prístup k chráneniu finančných záujmov municipalít;
- Podpora pre cieľové skupiny, ktoré často nemajú možnosť uchádzať sa v iných schémach.

EkoFond vyčlenil na priamu podporu projektov v rámci piatich otvorených grantových programov **viac ako 7 miliónov €**. Od roku 2008 bolo podporených **153 projektov** celkovou sumou vo výške **4 484 185 €**.

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

www.ekofond.sk

www.platforma.ekofond.sk

*EkoFond je oficiálnou súčasťou kampane Európskej komisie **Trvalo udržateľná energia v Európe.***

EkoFond has been endorsed by the European Commission's Sustainable Energy Europe Campaign as an Official Partner.